

اندیشه معماران معاصر ایران ۳

پدید آورندگان:

علیرضا عظیمی حسن آبادی و همکاران

سرشناسه:	عظیمی حسن آبادی، علیرضا، ۱۳۴۷.
عنوان و نام پدیدآور:	اندیشه معماران معاصر ایران ۳؛ پدیدآورندگان: علیرضا عظیمی حسن آبادی و همکاران؛ مجریان طرح: مؤسسه تاریخ شفاهی معماری و شهرسازی اندیشه معاصر، مؤسسه مطالعاتی فرزانه زهرا حقیقی؛ برای: انجمن مفاخر معماری ایران، تهران: فرهنگ صبا، ۱۳۹۳.
مشخصات نشر:	ن، ۲۸۸ ص: مصور، جدول، عکس.
مشخصات ظاهری:	۹۷۸-۶۰۰-۷۰۴۹-۱۹-۸
شابک:	فیا
وضعیت فهرست نویسی:	معماران -- ایران -- مصاحبه‌ها
موضوع:	معماری -- ایران
موضوع:	معماری جدید -- ایران
موضوع:	انجمن مفاخر معماری ایران
شناسه افزوده:	مؤسسه تاریخ شفاهی معماری و شهرسازی اندیشه معاصر
شناسه افزوده:	۱۳۹۳ الف ۸۳:ع، ۸۸۱۴۸۸
رده‌بندی کنگره:	۷۲۰۱۹۵۵
رده‌بندی دیوبی:	۳۶۷۹۶۵۰
شماره کتابشناسی ملی:	

■ ناشر: نشر فرهنگ صبا

■ اندیشه معماران معاصر ایران ۳

■ نویسنده: علیرضا عظیمی حسن آبادی

■ با همکاری: فرهاد آشوری، زهرا خیری، علیرضا کریمی کلور و ناهید هیبتی

■ مجریان طرح: مؤسسه تاریخ شفاهی معماری و شهرسازی اندیشه معاصر، مؤسسه مطالعاتی فرزانه زهرا حقیقی

■ تحت نظارت: سیدعلیرضا قهاری ■ مدیر پروژه: انوشه منصوری

■ عکس‌های اساتید: سیدعلی قهاری ■ ویراستار: سیدمهدی فردانش

■ چاپ و صحافی: نقاشی جوهر

■ چاپ اول: ۱۳۹۳ ■ شمارگان: ۲۰۰۰ ■ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۰۴۹-۱۹-۸

■ قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به انجمن مفاخر معماری ایران می‌باشد و هرگونه کپی برداری از آن پیگیرد قانونی خواهد داشت. [WWW.AMMI.IR] [WWW.ORALHISTORYAU.ORG]

آدرس انجمن مفاخر معماری ایران:

خیابان شریعتی، خیابان ملک، نبش کوچه فروموند، شماره ۱، واحد ۱۳/ تلفن: ۸۸۴۷۰۷۶۸

فهرست

- پیشگفتار.....سید علیرضا قهاری.....ز
- مقدمه.....علیرضا عظیمی حسن آبادی.....ط
- جدول همکاران پروژه.....فرهاد آشوری، زهرا خیری، علیرضا کریمی کلور، ناهید هیبتی و دیگران.....ک
- کامبیز آرامی.....تقدیر دو دوست.....ا
- فرخ باور.....مرکز ثقل حافظه تاریخی.....۲۱
- سیروس بزرگ گرایلی.....نگاه نئومعنویت به معماری.....۴۹
- ثریا بیرشک.....معماری رد زمان است بر روح معمار.....۶۱
- سیاوش تیموری.....گمنام...مثل من!.....۷۷
- محمدحسین جهانشاهی.....مشقت‌های طراحی شهری در ایران.....۹۹
- داراب دیا.....پنورالایسم فرهنگی و شخصیت‌سازی درونی معمار.....۱۱۹
- عبدالرضا زکائی.....تبلور دموکراسی لیبرالایسم در معماری.....۱۴۱
- عباس فرخ زنوزی.....ارزش‌گذاری بر مراکز تاریخی.....۱۶۳

ایرج شهروز طهرانی..... ارزشیابی بر اساس توان تحقیقاتی معمار..... ۱۷۷

فاطمه کاتب..... زنان مدرن، مردان سنتی..... ۱۹۵

خوبچهر کشاورزی..... تاثیر الگوهای ذهنی بر معمار..... ۲۱۹

حمید ماجدی..... از شهرسازی تا معماری..... ۲۳۳

یزدان هوشور..... اندیشه های جدید، پیش به سوی آینده..... ۲۵۵

نمایه اشخاص و اماکن خاص..... ۲۶۹

نبود که جلسه ای، سمیناری و گفتگویی در مورد معماری و شهرسازی نباشد. صاحبان سرمایه و حرفه-مندان به برقراری مسابقات معماری عادت کردند و نهادها و موسسات متعددی برای احیای تفکر معمارانه در عرصه ساخت و عمران شهری به وجود آمد. و همه این ها به یمن وجود و حضور مقتدمانی بود که از پرده نشینی و عزلت به در آمده و به کاروان به حرکت درآمده، پیوستند.

افزایش چشم گیر مجلات و کتب تخصصی و حرفه ای چه در دانشگاه ها و چه در بخش عمومی و خصوصی دیگر که به نیاز هر دانشجو و دانش پژوه در این حوزه پاسخ گو باشد، علیرغم وجود معضلات، از دیگر مناسباتی است که تسریع در دستیابی به آرمان های نسل جدید را فراهم خواهد کرد. امروزه ذهن مشتاق معماران جوان، نیاز به بهره گیری از تجربه و دانش معمارانی با تجربه دارد که سالیان طولانی عمر خود را برای ارتقای حرفه و هنر خویش مصروف داشته و اینک تلاش معماران نسل جوان را نظاره گرند. از این رو، متقدمان این عرصه (همچون سایر عرصه های علمی و فرهنگی) می توانند چراغ روشنی باشند، فرا راه پویندگان تا مسیر بارها رفته را، با فراغ بال و چشم باز طی کنند. البته که در این راه، بی مراد و راهنما هم رفتن (چونان که شناخت تقدم میان اندیشه و هنر) همواره در بین متفکران و

به نام خداوند جان و خرد

گزین برتر اندیشه بر نگذرد

در فاصله انتشار جلد دوم و این جلد از کتاب اندیشه معماران معاصر ایران که بر حسب اتفاق زیاد هم طولانی نبود (و اگر نبود دقت بیش از معمول مصاحبه کنندگان و مصاحبه شوندگان که کار چاپ را بارها به تاخیر انداخت، می توانست نشر کتاب، در زمان مناسب تری انجام گیرد) رویدادهای بسیاری در حوزه اندیشه و هنر معماری ایران پدید آمد. گویی مقوله زیبای! خفته ای که سالیان سال دچار رخوت شده و در دو دهه اخیر می-خواست که از خواب به در آید، به تدریج و بسیار دیر، حضور خود را در جامعه باور کرده و در نهایت به توفیقی اجباری، اقبال نمود.

افزایش تعداد دانشجویان و مدارس معماری، خیل فارغ التحصیلان و ورود ایشان به عرصه های آموزش و حرفه، تعدد مراکز غیرآکادمیک آموزشی و رسانه ها و گسترش فضای مجازی که در اختیار معماران جوان قرار گرفت، همه و همه باعث شد که دیگر نپرسیدند روز معمار! چرا و چگونه؟ پذیرفتند، ولو کسانی که برای نپذیرفتنش بهانه ها تراشیدند. در تمامی شهر، روز که نه، هفته ای

اندیشمندان، جای منازعه داشته و دارد. اینکه اندیشه بر هنر تقدم دارد و هنر صرفاً وسیله ای است که توسط آن اندیشه هایمان را ابراز می داریم، پاسخ تمام سوالات را نمی دهد. برخی معتقدند که ظرفیت بیان گری هنری، ظرفیتی است که ما را قادر می سازد اندیشه های خود را منتقل کرده و از پیش بر آن اندیشه ها وقوف پیدا کنیم. اگر چنین باشد، باید بفهمیم که آیا ساختار اندیشه هم چیزی شبیه ساختار هنر است که برای بیان آن به کار گرفته می شود. آیا می توان گفت هنر پنجره ای رویه سوی ذهن است؟ پاسخ برخی به سوال اخیر مثبت است. البته آن ها بر این باورند که دلیل اینکه ساختار هنرهای بشری، منعکس کننده ساختار تفکرات بشری است، آن است که ظرفیت هنر مقدم بر اندیشه است. برخی از فلاسفه ای که به وجود پدیده های ذهنی (همچون اندیشه) به دیده تردید می نگرند، قائل به نسخه ای افراطی از این دیدگاه هستند. آنها می گویند که تمایل ما به نسبت دادن اندیشیدن به افراد، عمدتاً به ظرفیت آنها در استفاده از هنر بستگی دارد. دلیلی هم که این دسته از متفکرین ذکر می کنند، این است که این رفتار هنری شاید تنها چیزی است که بتوان نام اندیشه را بر آن نهاد. البته برخی این موضوع را بسیار افراطی توصیف کرده و ابراز داشته اند که بهره مندی از اندیشه بدون فراگیری هنر میسر نبوده و این ایده هم که هنر صرفاً حاملی برای اندیشه است، صادق نیست.

در کتاب حاضر که چهارده نفر از صاحبان اندیشه و هنر در عرصه معماری و شهرسازی حضور یافته اند، علاوه بر آشنایی با عقاید و آراء ایشان، به بخشی از تاریخ شفاهی دوران معاصر دست پیدا می کنیم که در جای خود بسیار ارزنده و حائز اهمیت است. جا دارد از تلاش های مستمر آقای علیرضا عظیمی حسن آبادی و همکاران ارجمندشان (که علاوه بر انجام مصاحبه ها و تدوین کتاب در موسسه تاریخ شفاهی معماری و شهرسازی اندیشه معاصر نیز در این زمینه فعالیت داشته اند) تشکر نمایم. همچنین از موسسه مطالعاتی فرزاد زهرا حقیقی، موسسه تاریخ شفاهی معماری و شهرسازی اندیشه معاصر و آقای شامخی، مدیر نشر فرهنگ صبا که با حمایت خود، نشر این اثر را امکان پذیر نمودند، قدردانی نمایم. تشکر ویژه دارم از کلیه همکاران و عزیزان در انجمن مفاخر معماری ایران و مدیر محترم پروژه خانم مهندس انوشه منصوری و نیز خانم ها سیده سریرا قهاری، فاطمه بابائی بنائی و لیلا نبی زاده که در اتمام و انتشار این کتاب مساعدت ذقیمت داشته اند.

سید علیرضا قهاری

انجمن مفاخر معماری ایران - دی ماه ۱۳۹۳